

1947. évi XVIII. törvény

a Párizsban 1947. évi február hó 10. napján kelt békeszerződés becikkelyezése tárgyában¹

1. § A Magyar Köztársaság által a Szocialista Szovjet Köztársaságok Szövetségével, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysággal, az Amerikai Egyesült Államokkal, Ausztráliával, a Fehérorosz Szocialista Szovjet Köztársasággal, Kanadával, Csehszlovákiával, Indiával, Új-Zélanddal, az Ukrán Szocialista Szovjet Köztársasággal, a Dél-afrikai Unióval és a Jugoszláv Szövetséges Népköztársasággal Párizsban 1947. évi február hó 10. napján kötött békeszerződés a hozzátartozó mellékletekkel együtt az ország törvényei közé iktattatik.

2. § A békeszerződés és a hozzátartozó mellékletek eredeti orosz és eredeti angol szövege és hivatalos magyar fordítása a következő:²

Hivatalos magyar fordítás:

„A Szocialista Szovjet Köztársaságok Uniója, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság, az Amerikai Egyesült Államok, Ausztrália, a Fehérorosz Szocialista Szovjet Köztársaság, Kanada, Csehszlovákia, India, Új-Zéland, az Ukrán Szocialista Szovjet Köztársaság, a Dél-afrikai Unió és a Jugoszláv Szövetséges Népköztársaság, mint azok az Államok, amelyek Magyarországgal háborúban állanak s az európai ellenséges államok ellen jelentős katonai erőkkel cselekvőleg folytattak háborút, a továbbiakban: „Szövetséges és Társult Hatalmak”-nak nevezve, egyrésztől,

és Magyarországtól másrésztől;

tekintettel arra, hogy Magyarország, miután a hitleri Németország szövetségesévé vált és annak oldalán résztvett a Szocialista Szovjet Köztársaságok Uniója, az Egyesült Királyság, az Amerikai Egyesült Államok és más Egyesült Nemzetek ellen folytatott háborúban, e háborúért a felelősség ráeső részét viseli;

tekintettel azonban arra, hogy Magyarország 1944. évi december hó 28-án megszakította kapcsolatait Németországgal, Németországnak háborút üzent és 1945. évi január hó 20-án fegyverszünetet kötött a Szocialista Szovjet Köztársaságok Uniója, az Egyesült Királyság és az Amerikai Egyesült Államok kormányaival,³ amelyek a Magyarországgal háborúban állott összes Egyesült Nemzetek nevében jártak el; és

tekintettel arra, hogy a Szövetséges és Társult Hatalmak és Magyarország békeszerződést kívánnak kötni, amely az igazságosság elveihez alkalmazkodva rendezni fogja a fentemlített események következményeként még fennálló kérdéseket és alapja lesz a közöttük való baráti kapcsolatoknak, lehetővé téve ezzel a Szövetséges és Társult Hatalmak számára, hogy támogassák Magyarországnak arra irányuló kérelmét, hogy az Egyesült Nemzetek tagjává legyen és az Egyesült Nemzetek irányítása mellett kötött bármely egyezményhez is csatlakozzék;

ennél fogva megállapodtak abban, hogy kijelentik a hadiállapot megszűnését és e célból a jelen Békeszerződést megkötik s ehhez képest kijelölték az alulírott meghatalmazottakat, akik jó és kellő alakban talált meghatalmazásaik bemutatása után a következő rendelkezésekben állapodtak meg:

I. RÉSZ

Magyarország határai

1. Cikk

1. Magyarország határai Ausztriával és Jugoszláviával ugyanazok maradnak, mint amelyek 1938. évi január hó 1-jén voltak.

2. Az 1940. évi augusztus hó 30-án kelt bécsi választottbírószági határozat rendelkezései semmisséknék és érvénytelenéknék jelentetnek ki.⁴ Magyarország és Románia között az 1938. évi január hó 1-jén fennállott határ ezzel visszaállítatik.

3. A Magyarország és a Szocialista Szovjet Köztársaságok Uniója közötti határ, attól a ponttól kezdve, amely közös e két Állam és Románia határai között, addig a pontig, amely közös e két Állam és Csehszlovákia határai között, a Magyarország és Csehszlovákia közötti előbbi határvonalban állapítatik meg, úgy, amint az 1938. évi január hó 1-jén fennállott.

4. a) Az 1938. évi november hó 2-án kelt bécsi választottbírószági határozat rendelkezései semmisséknék és érvénytelenéknék jelentetnek ki.⁵

b) A Magyarország és Csehszlovákia közötti határ, attól a ponttól kezdve, amely közös e két Állam és Ausztria határai között, addig a pontig, amely közös e két Állam és a Szocialista Szovjet Köztársaságok Uniójának határai között, ezzel visszaállítatik, úgy, amint az 1938. évi január hó 1-jén fennállott, kivéve mégis a következő alpont rendelkezéseiből folyó módosítást.

c) Magyarország átengedi Csehszlovákiának Horvátjárfalu, Oroszvár és Dunacsun községeket a jelen Szerződéshez I/A. alatt csatolt térképen megjelölt kataszteri területükkel együtt. Ennek folytán a csehszlovák határ ezen a szakaszon a következőképpen állapítatik meg: attól a ponttól kezdve, amely Ausztriának, Magyarországnak és Csehszlovákiának 1938. évi január hó 1-jén fennállott határai között közös volt, Ausztria és Csehszlovákia között a jelenlegi magyar-osztrák határ lesz a határ addig a pontig, amely a 134. magassági ponttól délre körülbelül 500 méterre (a rajkai templomtól északnyugatra 35 kilométerre) fekszik, ez a pont lesz ezentúl az említett három állam határainak közös pontja; innen az új határ Csehszlovákia és Magyarország között keletre fordul Rajka község északi kataszteri határát követve a Duna jobb partjáig addig a pontig, amely a 128. magassági ponttól északra körülbelül 2 kilométerre (a rajkai templomtól keletre 3,5 kilométerre) fekszik s amely pontnál az új határ csatlakozik a Duna hajózási fővonalában az 1938. évi január hó 1-jén fennállott csehszlovák-magyar határhoz; a Rajka község határán belül fekvő zsilip és visszaeresztő csatorna magyar területen maradnak.

d) A Magyarország és Csehszlovákia között az előző alpontban megállapított új határ pontos vonalrészleteit a helyszínén Határrendező Bizottság fogja kijelölni, amely Bizottság a két érdekelt kormány képviselőiből fog állani. A Bizottság munkálatait a jelen Szerződés életbelépésétől számított két hónap alatt befejezi.

e) Arra az esetre, ha az átengedett terület lakosságának Magyarországra telepítésére vonatkozólag Magyarország és Csehszlovákia kétoldalú egyezményt nem kötnének, Csehszlovákia biztosítja az említett lakosságnak az emberi és polgári jogok teljességét. A lakosságcsere tárgyában 1946. évi február hó 27-én kelt csehszlovák-magyar Egyezményben⁶ kikötött összes biztosítékok és kedvezmények alkalmazást nyernek azokra a személyekre, akik a Csehszlovákiának átengedett területet önként elhagyják.

5. A fent leírt határok a jelen Szerződés I. számú mellékletét alkotó I. és I/A. jelű térképeken láthatók.

II. RÉSZ

Politikai rendelkezések

I. Cím

2. Cikk

1. Magyarország minden szükséges intézkedést megtesz aziránt, hogy a magyar fennhatóság alá tartozó minden személynek biztosítsa faji, nemi, nyelvi vagy vallási különbség nélkül az emberi jogok és

az alapvető szabadságok élvezetét, ideértve a véleménynyilvánítás, a sajtó és közzététel, a vallásgyakorlat, a politikai véleménynyilvánítás és a nyilvános gyülekezés szabadságát.⁷

2. Magyarország továbbá kötelezi magát arra, hogy a Magyarországon életben lévő jogszabályok sem tartalmukban, sem alkalmazásuk során a magyar állampolgárságú személyek között azoknak faja, neme, nyelve vagy vallása alapján nem fognak különbséget tenni, sem semmiféle megkülönböztetést maguk után vonni, akár az érdekelteknek személye, javai, üzleti tevékenysége, foglalkozásbeli vagy pénzügyi érdekei, személyállapota, politikai vagy polgári jogai tekintetében, akár pedig bármely egyéb tekintetben.

3. Cikk

Magyarország, amely a Fegyverszüneti Egyezmény értelmében intézkedéseket tett, hogy szabadlára helyezze állampolgársági és nemzetiégi különbség nélkül mindazokat a személyeket, akik letartóztatásban voltak az Egyesült Nemzetek érdekében kifejtett cselekményeik, vagy az Egyesült Nemzetek iránt érzett rokonszenvük vagy faji származásuk miatt⁸ és hogy visszavonja az ezen a címen hozott megkülönböztető törvényeket⁹ és megszorításokat, a fenti intézkedéseket kiegészíti és a jövőben nem fogantatja olyan intézkedéseket, vagy nem hoz olyan törvényt, amelyek az e Cikkben említett célokkal nem volnának összeegyeztethetők.

4. Cikk

Magyarország, amely a Fegyverszüneti Egyezmény értelmében intézkedett magyar területen minden fasiszta jellegű politikai, katonai avagy katonai színezetű szervezetnek, valamint minden olyan szervezetnek feloszlataása iránt, amely az Egyesült Nemzetekkel szemben ellenséges propagandát, ideértve a revizionista propagandát, fejt ki, a jövőben nem engedi meg olyan e fajta szervezeteknek fennállását és működését, amelyeknek célja az, hogy megfossza a népet demokratikus jogaitól.

5. Cikk

1. Magyarország kétoldalú tárgyalásokba fog bocsátkozni Csehszlovákiával abból a célból, hogy rendezze azoknak a Csehszlovákiában lakóhellyel bíró magyar etnikai eredetű lakosoknak ügyét, akik a lakosságcsere tárgyában 1946. évi február hó 27-én kelt Egyezmény rendelkezései értelmében nem fognak Magyarországra áttelepítettetni.

2. Abban az esetben, ha a jelen Szerződés életbelépésétől számított hat hónapon belül megegyezés nem jönne létre, Csehszlovákiának joga lesz ezt a kérdést a Külügyminiszterek Tanácsa elé terjeszteni és a végleges megoldás elérése érdekében a Tanács segítségét kérni.

6. Cikk

1. Magyarország meg fogja tenni a szükséges lépéseket az iránt, hogy biztosítsa az alább említett személyeknek letartóztatását és bírósági eljárás végett kiadását:¹⁰

a) a háborús bűnök, valamint a béke vagy az emberiesség ellen elkövetett bűnök elkövetésével, elrendelésével, avagy az ilyenekben való részességgel vádolt személyek;

b) bármely Szövetséges vagy Társult Hatalomnak oly állampolgárai, akik azzal vannak vádolva, hogy nemzeti törvényeiket árulás, vagy a háború alatt az ellenséggel való együttműködés által megszegették.

2. Magyarország, továbbá az Egyesült Nemzetek érdekelt kormányának kívánságára biztosítani fogja mindazoknak a fennhatósága alá tartozó személyeknek tanúkénti megjelenését, akiknek tanúvallomása e Cikk 1. bekezdésében említett személyek ellen folytatott bírósági eljárás céljából szükséges.

3. A jelen Cikk 1. és 2. bekezdése rendelkezéseinek alkalmazására vonatkozó bármilyen nézeteltérést bármelyik érdekelt kormány a Szovjetunió, az Egyesült Királyság és az Amerikai Egyesült Államok Budapesten működő diplomáciai képviselleteinek vezetői elé terjesztheti, akik a felmerült nehézségeket illetőleg megállapodásra fognak jutni.

II. Cím

7. Cikk

Magyarország kötelezi magát, hogy elismeri az Olaszországra, Romániára, Bulgáriára és Finnországra vonatkozó békeszerződések teljes érvényét, valamint mindazokat az egyezményeket vagy megállapodásokat, amelyeket a Szövetséges és Társult Hatalmak Ausztriára, Németországra és Japánra vonatkozólag a béke helyreállítása céljából kötöttek vagy kötni fognak.

8. Cikk

A jelen Békeszerződésnek, valamint egyrészt a Szocialista Szovjet Köztársaságok Uniója, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság, az Amerikai Egyesült Államok, Ausztrália, a Fehérorosz Szocialista Szovjet Köztársaság, Kanada, Csehszlovákia, India, Új-Zéland, az Ukrán Szocialista Szovjet Köztársaság és a Dél-afrikai Unió, másrészt Románia közötti békeszerződésnek életbelépésével Magyarország és Románia között a hadiállapot megszűnik.¹¹

9. Cikk

Magyarország kötelezi magát, hogy elfogad minden olyan megállapodást, amely a Nemzetek Szövetsége és az Állandó Nemzetközi Bíróság felszámolására vonatkozólag kötött vagy esetleg kötetni fog.

10. Cikk

1. Minden Szövetséges vagy Társult Hatalom a jelen Szerződés életbelépésétől számított hat hónapon belül közölni fogja Magyarországgal, hogy a háború előtt Magyarországgal kötött kétoldalú szerződésai közül melyeket kívánja érvényben tartani vagy felújítani. A jelen Szerződéssel össze nem egyeztethető rendelkezések azonban a fentemlített szerződésekből törlendők lesznek.

2. Minden ily módon közölt szerződést az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 102. cikke értelmében az Egyesült Nemzetek Titkárságánál be kell iktatni.

3. Mindazok a szerződések, amelyekre vonatkozólag ilyen közlés nem történt, hatályon kívül helyezetteknek tekintendők.

11. Cikk

1. Magyarország legkésőbb 18 hónap alatt, a jelen Szerződés életbelépésétől számítva, átadja Jugoszláviának és Csehszlovákiának az alább felsorolt csoportokba tartozó s Jugoszlávia és Csehszlovákia szellemi örökségét alkotó azokat a tárgyakat, amelyek ezekről a területekről származtak s e területek felett 1919 előtt Magyarország által gyakorolt uralom következtében kerültek 1848 után a Magyar Állam vagy magyar közintézmények birtokába:

a) Szerves egésként jugoszláv vagy csehszlovák területen keletkezett történelmi levéltárak.

b) Jugoszláv vagy csehszlovák területen fekvő intézményeknek, avagy a jugoszláv és a csehszlovák nép történelmi személyiségeinek tulajdonában állott könyvtárak, történelmi okmányok, régiségek és más kultúrtárgyak.

c) Eredeti művészeti, irodalmi és tudományos tárgyak, amelyek jugoszláv vagy csehszlovák művészek, írók és tudósok művei.

2. A vétel, ajándékozás vagy hagyomány által szerzett tárgyak, valamint a magyarok eredeti művei kivételnek az 1. bekezdés rendelkezései alól.

3. Magyarország ugyancsak átadja Jugoszláviának az Illyr Küldöttségnek, az Illyr Bizottságnak és Illyr Kancelláriának a XVIII. századra vonatkozó levéltárait.

4. A magyar kormány a jelen Szerződés életbelépésétől kezdve Jugoszlávia és Csehszlovákia meghatalmazott képviselőinek minden szükséges segítséget megad e tárgyak felkutatása s megvizsgálás végett rendelkezésre bocsátása körül. Ezután, mindazonáltal a jelen Szerződés életbelépésétől számított egy évnél nem később, a jugoszláv és a csehszlovák kormányok át fogják adni a magyar kormánynak a jelen Cikk értelmében igényelt tárgyak jegyzékét. Abban az esetben, ha a jegyzék vételétől számított három hónap alatt a magyar kormány egyes tárgyaknak e jegyzékbe foglalása ellen kifogásokat emelne és abban az esetben, ha egy havi további határidő alatt az érdekelt kormányok nem jutnának megállapodásra, a vitás kérdést a jelen Szerződés 40. Cikkének rendelkezései szerint kell rendezni.

III. RÉSZ

Katonai és légügyi rendelkezések

I. Cím

12. Cikk

A szárazföldi és légi fegyverkezés és az erődítések fenntartása szorosan arra korlátozódik, hogy a belső jellegű feladatoknak és a határok helyi védelmének megfelelően. Ennek értelmében Magyarország jogosítva van arra, hogy a következőknél nem nagyobb fegyveres erőt tartson:

a) Szárazföldi hadsereget, ideértve a határvédő csapatokat, a légelhárító és a folyami flottillaszemélyzetet, összesen 65 000 főnyi személyzettel;

b) Légihaderőt 90 repülőgéppel, ideértve a tartalékokat, amelyből legfeljebb 70 lehet harci repülőgép, összesen 5000 főnyi személyzettel. Magyarország nem tarthat vagy szerezhethet meg olyan repülőgépet, amely belső bombahordozó berendezéssel ellátva elsősorban bombázógépnek volt szerkesztve.

A fenti számok minden esetben magukban foglalják a harci, kiszolgáló és vezető személyzetet.¹²

13. Cikk

A magyar hadsereg és légihaderő személyzetének a 12. Cikkben engedélyezett erőket meghaladó részét a jelen Szerződés életbelépésétől számított hat hónapon belül fel kell oszlatni.

14. Cikk

Olyan személyzet, amely a magyar hadseregbe vagy légihaderőbe besorolva nincs, a II. számú melléklet szerint meghatározott katonai vagy katonai légi kiképzést semmilyen alakban sem nyerhet.

15. Cikk

Magyarország nem tarthat és nem szerkeszthet semmiféle atomfegyvert, semmiféle saját meghajtású vagy irányított lövedéket vagy ilyenek vetésére szolgáló berendezést (kivéve olyan torpedókat és torpedóvető szerkezeteket, amelyek a jelen Szerződés által engedélyezett hajók szokásos felszereléséhez tartoznak), tengeri aknát vagy torpedót, amely nem érintkezés, hanem ráhatású szerkezet útján működik, legénységgel ellátható torpedót, tengeralattjárót vagy más, alámerülésre képes hajót, motoros torpedócsónakot vagy különleges típusú rohamgépeket és mindezek tekintetében kísérletet sem folytathat.

16. Cikk

Magyarország nem tarthat meg, nem állíthat elő és nem szerezhethet meg másképpen sem hadianyagot azon túlmenően, ami a jelen Szerződés 12. Cikkében megengedett fegyveres erők fenntartásához szükséges és nem tarthat fenn ily hadianyag gyártására szolgáló berendezést.

17. Cikk

1. A szövetséges eredetű fölös hadianyagot az érdekelt Szövetséges vagy Társult Hatalom rendelkezésére kell bocsátani, az általa adott utasításnak megfelelően. A magyar eredetű fölös hadianyagot a Szovjetunió, az Egyesült Királyság és az Amerikai Egyesült Államok kormányainak rendelkezésére kell bocsátani. Magyarország e hadianyagot illetőleg minden jogáról lemond.

2. A német eredetű vagy szerkesztésű hadianyagot, amennyiben meghaladná a jelen Szerződésben engedélyezett fegyveres erők szükségletét, a Három Kormány rendelkezésére kell bocsátani. Magyarország nem szerezhethet meg és nem gyárthat semmilyen német eredetű vagy szerkesztésű hadianyagot és nem alkalmazhat vagy képezhet ki olyan szakembereket, ideértve katonai és polgári repülőszemélyzetet is, akik Németország állampolgárai vagy azok voltak.

3. A jelen Cikk 1. és 2. bekezdésében említett fölös hadianyagot a jelen Szerződés életbelépésétől számított egy éven belül át kell adni vagy meg kell semmisíteni.

4. A hadianyagoknak a jelen Szerződés céljaira szolgáló meghatározását és jegyzékét a III. számú Melléklet tartalmazza.

18. Cikk

Magyarország a Szövetséges és Társult Hatalmakkal teljes mértékben együtt fog működni annak biztosítására, hogy Németország német területen kívül újrafegyverkezés érdekében lépéseket ne tehessen.

19. Cikk

Magyarország nem szerezhethet és nem gyárthat olyan polgári repülőgépet, amely német vagy japán szerkesztésű vagy amely jelentősebb német vagy japán gyártású vagy szerkesztésű részeket tartalmaz.

20. Cikk

A jelen Szerződés minden egyes katonai és légügyi rendelkezése mindaddig érvényben marad, amíg a Szövetséges és Társult Hatalmak és Magyarország közötti megegyezéssel vagy miután Magyarország az Egyesült Nemzetek tagjává válik, a Biztonsági Tanács és Magyarország közötti megegyezéssel egészben vagy részben módosítva nem lesz.

II. Cím

21. Cikk

1. A magyar hadifoglyok, mihelyt lehetséges, hazaszállítandók a hadifoglyokat visszatartó egyes Hatalmak és Magyarország között erre vonatkozólag kötött megállapodások szerint.

2. Mindennemű költséget, beleértve a hazaszállításban levő magyar hadifoglyok fenntartási költségeit az egyes gyülekezőpontoktól, amelyeket az érdekelt Szövetséges vagy Társult Hatalom kormánya állapít meg, a magyar területre való belépés pontjáig, a magyar kormány visel.

IV. RÉSZ

A Szövetséges Haderők visszavonása

22. Cikk

1. A jelen Szerződés életbelépését követően minden Szövetséges fegyveres erőt 90 napon belül Magyarországból vissza kell vonni, mindazonáltal a Szovjetunióknak fennmarad a joga magyar területen oly fegyveres erők tartására, amelyre szüksége lehet ahhoz, hogy a szovjet hadseregnek az ausztriai szovjet megszállási övezettel való közlekedési vonalait fenntartsa.

2. A Szövetséges Haderők birtokában lévő mindazokat a fel nem használt magyar fizetőeszközöket és mindazokat a magyar javakat, amelyek a Fegyverszüneti Egyezmény 11. cikke értelmében szereztettek meg, ugyane 90 napi határidőn belül a magyar kormány részére vissza kell adni.

3. Magyarország azonban rendelkezésre fog bocsátani minden olyan eszközt és könnyítést, amelyre az ausztriai szovjet megszállási övezettel való közlekedési vonalak fenntartása céljából különlegesen szükség lehet, aminek ellenében a magyar kormány megfelelő ellenszolgáltatásban fog részesülni.

V. RÉSZ

Jóvátétel és visszaszolgáltatás

23. Cikk

1. A Szovjetunióknak, Csehszlovákiáknak és Jugoszláviáknak katonai műveletek és ez államok területeinek Magyarország által való megszállása folytán okozott veszteségeket Magyarország a Szovjetunióknak, Csehszlovákiáknak és Jugoszláviáknak megtéríti; tekintetbe véve azonban azt, hogy Magyarország nemcsak kilépett az Egyesült Nemzetek ellen viselt háborúból, hanem Németországnak hadat is üzent,¹³ a Szerződő Felek megállapodnak abban, hogy a fenti veszteségekért járó kártérítést Magyarország nem maga egészében, hanem csupán részben teljesíti, nevezetesen 300 millió egyesült államokbeli dollár összegben, amely 1945. évi január 20-tól számítandó 8 év alatt fizetendő árucikkekben (gépi felszerelés, folyami járművek, gabonaneműek és más áruk); a Szovjetunióknak fizetendő összeg 200 millió egyesült államokbeli dollár, a Csehszlovákiáknak és Jugoszláviáknak fizetendő összeg 100 millió egyesült államokbeli dollár.¹⁴

2. A jelen Cikkben megállapított rendezés számítási alapja az egyesült államokbeli dollár a Fegyverszüneti Egyezmény aláírása napján érvényben volt aranyparitáson, vagyis 35 dollár = 1 uncia arany.

24. Cikk

1. Magyarország elfogadja az Egyesült Nemzetek 1943. évi január hó 5-én kelt Nyilatkozatának elveit és a lehető legrövidebb határidő alatt visszaadja az Egyesült Nemzetek bármelyikének területéről elhurcolt javakat.¹⁵

2. A visszaszolgáltatás kötelezettsége kiterjed mindazokra a jelenleg Magyarországon lévő javakra, amelyeknek azonossága megállapítható és amelyeket bármely Tengelyhatalom az Egyesült Nemzetek bármelyikének területéről erőszakkal vagy kényszerrel hurcolt el, tekintet nélkül bármilyen későbbi ügyletre, amellyel a kérdéses javak jelenlegi birtokosa ezeknek a birtokába jutott.

3. Ha egyes esetekben lehetetlen volna, hogy Magyarország visszaszolgáltasson olyan művészeti, történelmi vagy régészeti értékű s annak az Egyesült Nemzetnek szellemi örökségéhez tartozó tárgyakat, amely Nemzetnek területéről ezeket a tárgyakat a magyar haderő és hatóságok vagy a magyar állampolgárok erőszak vagy kényszer alkalmazásával hurcoltak el, Magyarország ugyanolyan természetű s az elhurcolt tárgyakkal megközelítőleg egyenlő értékű tárgyakat fog átadni az illető Egyesült Nemzetnek, feltéve, hogy ilyen tárgyak megszerzeshetők Magyarországon.

4. A magyar kormány a jelen Cikkben említett javakat jó állapotban fogja visszaadni és ezzel kapcsolatban visel minden munkabér, anyag és szállítás címén Magyarországon felmerülő költséget.

5. A magyar kormány együtt fog működni az Egyesült Nemzetekkel a jelen Cikk értelmében visszaszolgáltatandó javak felkutatása és visszaszolgáltatása tekintetében és minden ez irányban szükséges könnyítést saját költségén meg fog adni.

6. A magyar kormány minden szükséges intézkedést meg fog tenni aziránt, hogy a jelen Cikkben jelzett olyan javak, amelyeket a fennhatósága alá tartozó személyek valamely harmadik országban tartanak birtokukban, visszaadassanak.

7. A javak visszaszolgáltatására vonatkozó igényeket azon ország kormányának kell a magyar kormánynál bejelentenie, amelynek területéről a javakat elhurcolták; a gördülő anyagot úgy kell tekinteni, mint amelyet abból az országból hurcoltak el, ahová eredetileg tartozott. A határidő, amelyen belül ilyen igények bejelenthetők, a jelen Szerződés életbelépésétől számított hat hónap.

8. A javak azonosságának megállapítása és a tulajdonjog bizonyítása az igénylő kormányt terheli, viszont annak a bizonyítása, hogy a javakat nem erőszakkal vagy kényszerrel hurcolták el, a magyar kormányra hárul.

25. Cikk

Az 1938. évi november hó 2-án kelt bécsi választottbírószági határozatnak a jelen Szerződés 1. cikkének 4. bekezdésében elrendelt megsemmisítése maga után vonja a bécsi választottbírószági határozat alapján az érdekelt két Állam között, vagy azok nevében, avagy csehszlovák és magyar jogi személyek között kötött pénzügyi tárgyú és köz- és magánbiztosításokra vonatkozó, továbbá az 1940. évi május hó 22-én kelt Jegyzőkönyv értelmében átadott anyagokra vonatkozó egyezményeknek, úgyszintén az ezekből folyó törvényes következményeknek megsemmisítését. Ez a megsemmisítés azonban semmi vonatkozásban sem alkalmazható a természetes személyek között létrejött viszonylatokra. A fentebb említett rendezés részleteit az érdekelt kormányok között a jelen Szerződés életbelépésétől számított hat hónapon belül kötendő kétoldalú egyezmények fogják szabályozni.

VI. RÉSZ

Gazdasági rendelkezések

26. Cikk

1. Magyarország, amennyiben ezt már eddig is meg nem tette, az Egyesült Nemzeteknek és állampolgáraiknak minden Magyarországon levő törvényes jogát és érdekét az 1939. évi szeptember hó

1-jén fennállott állapotnak megfelelően vissza fogja állítani és az Egyesült Nemzeteknek és állampolgáraiknak Magyarországon lévő összes javait a jelenlegi állapot szerint vissza fogja adni.¹⁶

2. A magyar kormány kötelezi magát, hogy e Cikk hatálya alá eső összes javak, jogok és érdekek mindennemű olyan tehertől és megterheléstől mentesen állíttatnak vissza, amely esetleg a háború következményeként reájuk hárult, valamint minden, a visszaadással kapcsolatban a magyar kormány részéről eszközölhető megterhelés mellőzésével. A magyar kormány hatályon kívül fog helyezni minden oly rendszabályt, ideértve lefoglalásokat, zár alá vételeket, vagy kényszerkezeléseket, amelyeket az Egyesült Nemzetek javai tekintetében 1939. évi szeptember hó 1. napja és a jelen Szerződés életbelépése közötti időben foganatosított. Amennyiben a javak a jelen Szerződés életbelépésétől számított hat hónapon belül nem kerültek visszaadásra, kérvény nyújtandó be a magyar hatóságokhoz, mégpedig nem később, mint a Szerződés életbelépésétől számított 12 hónapon belül, kivéve azokat az eseteket, amikor az igénylő bizonyítani tudja, hogy a kérvényt e határidőn belül nem nyújthatta be.

3. A magyar kormány hatálytalanítani fogja az Egyesült Nemzetek állampolgárainak tulajdonát képező mindenféle javakra, jogokra és érdekekre vonatkozó átruházásokat, amennyiben ezek az átruházások a háború folyamán a tengelykormányok vagy szerveik által gyakorolt erőszak vagy kényszer hatása alatt jöttek létre.

Csehszlovák állampolgárok esetében ez a bekezdés kiterjed azokra az 1938. évi november hó 2. napja után történt átruházásokra is, amelyek a Magyarországhoz csatolt csehszlovák területen a magyar kormány vagy szervei által gyakorolt erőszak vagy kényszer, avagy megkülönböztető szellemű belföldi törvények alapján kiadott rendelkezések hatása alatt jöttek létre.

4. a) A magyar kormány felelős az Egyesült Nemzetek állampolgárai részére a jelen Cikk 1. bekezdése értelmében visszaadott javaknak jó állapotba való visszaállításáért. Olyan esetekben, amikor valamely jószág nem adható vissza, vagy amikor a háború következményeként valamely Egyesült Nemzet állampolgára Magyarországon lévő javaiban sérelmek vagy károk révén veszteséget szenvedett, a magyar kormánytól magyar pénznemben kárpótlást fog kapni, mégpedig annak az összegnek kétharmad része erejéig, amely a kifizetés napján szükséges hasonló jószág vételéhez vagy az elszenvedett veszteségek jóvátételéhez. Az Egyesült Nemzetek állampolgárai a kártalanítás tekintetében semmi esetben sem részesülhetnek a magyar állampolgárok részére biztosítottnál kedvezőtlenebb elbánásban.

b) Az Egyesült Nemzeteknek azok az állampolgárai, akiknek közvetlenül vagy közvetve tulajdoni részesedésük van olyan társulatokban vagy egyesületekben, amelyek a jelen Cikk 9/a. pontja értelmében nem tekintendők az Egyesült Nemzetek társulatainak vagy egyesületeinek, de amelyek Magyarországon levő javaikban sérelmek vagy károk révén veszteséget szenvedtek, a fenti a) alpontnak megfelelő kártalanításban részesülnek. Ez a kártalanítás az illető társulat vagy egyesület által elszenvedett teljes veszteség vagy kár alapján fog számításba vétetni és összege az elszenvedett veszteség vagy kár teljes összegéhez viszonyítva ugyanúgy fog aránylani, mint ahogy az említett állampolgárok tulajdonjogi részesedése a kérdéses társulat vagy egyesület osztókéjéhez viszonyítva aránylik.

c) A kártalanítás minden levonástól, adótól vagy más tehertől mentesen fizetendő. A kártalanítási összeg Magyarországon szabadon lesz felhasználható, de alá lesz vetve a Magyarországon esetleg időről-időre érvényben levő deviza-ellenőrzési szabályoknak.

d) A magyar kormány az Egyesült Nemzetek állampolgárai részére a Magyarországon levő javaik kijavítására vagy helyreállítására szolgáló anyagoknak, valamint az ilyen anyagok behozatalához szükséges külföldi valutáknak kiutalása tekintetében ugyanazt az elbánást fogja biztosítani, mint amilyen elbánásban részesíti a magyar állampolgárokat.

e) A magyar kormány az Egyesült Nemzetek állampolgárainak a fenti a) alpontban megszabott hányad erejéig magyar pénznemben kártalanítást fog biztosítani a háború alatt javaikra alkalmazott oly különleges rendszabályokból származó veszteségeknek vagy károknak kiegyenlítésére, amelyek nem vonatkoztak magyar tulajdonban levő javakra. Ez az alpont nem alkalmazható elmaradt haszonra.

5. A jelen Cikk 4. bekezdésének rendelkezései alkalmazást nyernek Magyarországgal szemben abban az esetben is, ha az intézkedés, amely az Egyesült Nemzeteknek vagy állampolgáraiknak Észak-erdélyben

lévő javaiban szenvedett károkra vonatkozó igények alapja lehet, abban az időben fogatosított, amidőn ez a terület magyar uralom alatt állott.

6. Mindazok az ésszerűen indokolható kiadások, amelyek az igények megállapítása során Magyarországon felmerülnek, beleértve a károk vagy veszteségek felbecsülését, a magyar kormányt terhelik.

7. Az Egyesült Nemzetek állampolgárai és azok javai mentesek minden olyan rendkívüli adó, dízma vagy közteher alól, amelyet a magyar kormány vagy bármely magyar hatóság a Fegyverszünet kelte és jelen szerződés életbelépése között lefolyt idő alatt, Magyarországon levő tőkevagyonukra kirótt, abból a különleges célból, hogy a háborúból, a megszálló haderők költségeiből, avagy valamely Egyesült Nemzetnek fizetendő jóvátételből folyó terheket fedezze. Az e címen már befizetett összegek visszatérítendőek.

8. A szóban forgó javak tulajdonosa és a magyar kormány e Cikk rendelkezései helyett más rendezésben is megállapodhatnak.

9. A jelen Cikk alkalmazása szempontjából:

a) Az „Egyesült Nemzetek állampolgárai” kifejezés jelenti azokat az egyéneket, akik bármely Egyesült Nemzet állampolgárai, továbbá azokat a társulatokat vagy egyesületeket, amelyek e Szerződés életbelépésekor valamely Egyesült Nemzet jogszabályai szerint voltak megszervezve, feltéve, hogy az említett egyéneknek, társulatoknak vagy egyesületeknek ez a jogi helyzete már a Magyarországgal kötött Fegyverszüneti Egyezmény időpontjában is fennállott.

Az „Egyesült Nemzetek állampolgárai” kifejezés magában foglalja mindazokat az egyéneket, társulatokat vagy egyesületeket is, akik, illetőleg amelyek a háború alatt Magyarországon érvényben volt jogszabályok szerint ellenségként kezeltettek.

b) A „tulajdonos” kifejezés alatt valamely Egyesült Nemzet vagy valamely Egyesült Nemzetnek a) alpontban foglalt meghatározás szerinti olyan állampolgárát kell érteni, amelynek, illetőleg akinek a kérdéses jószágra joga van és magában foglalja a tulajdonos jogutódját is, feltéve, hogy az is valamely Egyesült Nemzet vagy valamely Egyesült Nemzetnek állampolgára az a) alpontban foglalt meghatározás szerint. Ha a jogutód a jószágot megrongált állapotban szerezte meg, úgy az átruházó fél e Cikk értelmében való kártérítési jogát megtartja, ami azonban nem érinti az átruházó és a megszerző fél között az alkalmazandó jogszabály alapján fennálló kötelezettségeket.

c) A „javak” kifejezés egyaránt jelenti az ingó vagy ingatlan, valamint a dologi vagy eszmei javakat, ideértve az ipari, irodalmi és művészeti tulajdont, éppúgy, mint javakra vonatkozó mindennemű jogot vagy érdeket.

10. A magyar kormány elismeri, hogy a Brioniban 1942. évi augusztus hó 10-én kelt Egyezmény semmis és érvénytelen.¹⁷ Kötelezi magát, hogy az 1923. évi május hó 29-én kelt Római Egyezmény¹⁸ többi aláírójával együtt résztvesz bármely olyan tárgyalásban, amely arra irányul, hogy az Egyezmény rendelkezéseiben az azokban megszabott évi szolgáltatások méltányos rendezésének biztosítása végett szükséges módosításokat keresztülvigyük.

27. Cikk

1. Magyarország kötelezettséget vállal arra nézve, hogy minden olyan esetben, amidőn magyar fennhatóság alá tartozó személyeknek Magyarországon levő javaira, törvényes jogaira vagy érdekeire e személyek faji származása vagy vallása miatt 1939. évi szeptember hó 1. napja óta zár alá vételt, elkobzást vagy kényszerkezelést rendeltek el, az említett javakat, törvényes jogokat és érdekeket tartozékaikkal együtt visszaállítja, vagy, ha a visszaállítás lehetetlen, e tekintetben megfelelő kártalanítást ad.¹⁹

2. A magyar kormány mindazoknak a személyeknek, szervezeteknek vagy közösségeknek Magyarországon levő összes javait, jogait és érdekeit, akik, illetőleg amelyek egyénenként vagy mint összesség tagjai faji, vallási vagy más fasiszta szellemű zaklató rendszabály tárgyai voltak, amennyiben

azokra nézve a jelen Szerződés életbelépésétől számított hat hónap alatt örökös nem jelentkezett vagy igénybejelentés nem érkezett, át fogja ruházni az ilyen személyeket, szervezeteket vagy közösségeket Magyarországon képviselő szervezetekre.²⁰ Az átruházott javakat ezek a szervezetek az említett magyarországi összességek, szervezetek és közösségek életben maradt tagjainak támogatására és helyreállítására fogják fordítani. Ezeket az átruházásokat a jelen Szerződés életbelépése után 12 hónapon belül kell foganatosítani s azok magukban fogják foglalni a jelen Cikk 1. bekezdése értelmében visszaállítandó javakat, jogokat és érdekeket is.²¹

28. Cikk

Magyarország elismeri, hogy a Szovjetunióknak joga van a Magyarországon lévő s a németországi Ellenőrző Tanács által a Szovjetunióra átruházott minden német vagyona és kötelezi magát, hogy minden szükséges intézkedést megtesz, hogy ezeket az átruházásokat megkönnyítse.²²

29. Cikk

1. A Szövetséges és Társult Hatalmak mindegyikének jogában áll lefoglalni, visszatartani, felszámolni vagy bármi más intézkedés alá vonni mindazokat a javakat, jogokat és érdekeket, amelyek a jelen Szerződés életbelépése idején saját területén vannak és Magyarország vagy magyar állampolgárok tulajdonai és az ilyen javakat vagy azoknak jövedelmét tetszés szerint felhasználni azoknak az igényeknek határain belül, amelyek a maga és állampolgárai részéről Magyarországgal vagy magyar állampolgárokkal szemben fennállnak, ideértve a pénzköveteléseket, kivéve mégis azokat az igényeket, amelyek a jelen Szerződés más cikkei értelmében teljes kielégítést nyertek. Mindazokat a magyar javakat vagy az ilyenekből származó jövedelmet, amelyek ezeknek az igényeknek összegét meghaladják, vissza kell adni.

2. A magyar javak felszámolása és a felettük való rendelkezés az illető Szövetséges vagy Társult Hatalom jogszabályainak megfelelően hajtandó végre. A magyar tulajdonosnak ily javak tekintetében nem lesz más joga, mint az, amit a vonatkozó jogszabály neki nyújt.

3. A magyar kormány kötelezi magát, hogy azokat a magyar állampolgárokat, akiknek javait e Cikk értelmében elvették és nem adták vissza, kártalanítani fogja.²³

4. E Cikkből egyik Szövetséges vagy Társult Hatalomra sem hárul semmiféle kötelezettség arra vonatkozólag, hogy a magyar kormánynak vagy magyar állampolgároknak ipari tulajdont visszaadjon vagy hogy ily tulajdont tekintetbe vegyen, amikor megállapítja azt az összeget, amely e Cikk 1. bekezdése értelmében visszatartható. Minden Szövetséges és Társult Hatalom kormányának joga lesz az illető Szövetséges vagy Társult Hatalom területén levő azokra az ipari tulajdonra vonatkozó jogokra vagy érdekekre, amelyeket a jelen Szerződés életbelépését megelőzőleg Magyarország kormánya vagy állampolgárai megszereztek, oly korlátozásokat, feltételeket és megszorításokat elrendelni, aminőket a Szövetséges vagy Társult Hatalom kormánya nemzeti érdekből szükségesnek ítél.

5. E Cikk 1. bekezdésében említett javakat úgy kell érteni, hogy azok magukban foglalják azokat a magyar javakat, amelyek a Magyarország és az illető jószág felett fennhatóságot gyakorló Szövetséges vagy Társult Hatalom között fennállott hadiállapot miatt kényszerkezelés alá estek, de nem foglalják magukban a következőket:

- a) A magyar kormánynak konzuli vagy diplomáciai célokra használt javai;
- b) Vallásos intézményeknek, vagy magánjellegű jótékonyági intézményeknek, vallásos, vagy jótékonyági célokra használt javai;
- c) Olyan magyar állampolgárságú természetes személyek javai, akiknek engedélyük volt arra, hogy annak az országnak területén, ahol a javak fekszenek, vagy máshol az Egyesült Nemzetek területén tartózkodjanak, nem értve azonban ide az olyan magyar javakat, amelyek a háború tartama alatt bármikor olyan rendszabályoknak voltak alávetve, amelyek nem voltak általában alkalmazandók az ugyanezen a területen tartózkodó magyar állampolgárok javaira.

- d) Olyan tulajdonjogok, amelyek a Szövetséges és Társult Hatalmak és Magyarország közötti kereskedelmi és pénzügyi kapcsolatok újrafelvétele óta, vagy pedig valamely Szövetséges vagy Társult Hatalom kormánya és Magyarország között 1945. évi január hó 20. óta létrejött ügyletekből származnak.
- e) Irodalmi és művészeti tulajdonra vonatkozó jogok.

30. Cikk

1. A jelen Szerződés életbelépésétől kezdve Magyarországnak és magyar állampolgároknak Németországban levő javait nem lehet többé ellenséges javakként kezelni s minden ilyen bánásmódon alapuló megszorítást meg kell szüntetni.

2. Magyarországnak és magyar állampolgároknak azokat a javait, amelyeket a német haderő vagy hatóságok 1945. évi január hó 20. után erőszakkal vagy kényszerrel hurcoltak el Magyarország területéről Németországba s amelyeknek azonossága megállapítható, visszaszolgáltatásra ki kell választani.

3. A Németországban levő magyar javak visszaszállítását és visszaszolgáltatását a németországi megszálló Hatalmak által meghatározandó szabályoknak megfelelően kell foganatosítani.

4. Ezeknek a rendelkezéseknek és a németországi megszálló Hatalmak által Magyarország és magyar állampolgárok javára kiadott bármely egyéb rendelkezésnek érintetlenül hagyásával Magyarország a maga és a magyar állampolgárok nevében lemond minden, Németországgal és német állampolgárokkal szemben az 1945. évi május 8-i állapot szerint fennálló igényről, kivéve azokat, amelyek 1939. évi szeptember hó 1. előtt kötött szerződésekből és más elvállalt kötelezettségekből és ugyanezen időpont előtt szerzett jogokból folynak. E lemondás úgy tekintendő, hogy az magában foglalja a pénzköveteléseket, minden oly kormányközi igényt, amely a háború folyamán kötött megállapodásokból folyik és mindennemű, a háború folyamán felmerült veszteségre vagy kárra vonatkozó igényt.

31. Cikk

1. A hadiállapot fennállását magában véve nem kell úgy tekinteni, mintha kihatással lenne az olyan pénztartozások megfizetésének kötelezettségére, amelyek a hadiállapot fennállása előtt létezett kötelezettségekből és szerződésekből vagy szerzett jogokból származnak, amelyek a jelen Szerződés életbelépése előtt esedékesekké váltak és amelyekkel Magyarország kormánya vagy állampolgárai tartoznak valamely Szövetséges és Társult Hatalom kormányának vagy állampolgárainak, illetve valamely Szövetséges és Társult Hatalom kormánya vagy állampolgárai tartoznak Magyarország kormányának vagy állampolgárainak.

2. Amennyiben a jelen Szerződés nem rendelkezik kifejezetten másként, annak egyik pontja sem értelmezhető olyanképpen, mintha érintené azt az adós-hitelezői viszonyt, amely akár a magyar kormány, akár magyar állampolgárok által kötött háború előtti szerződésekből származott.

32. Cikk

1. Magyarország lemond mindennemű olyan, a Szövetséges és Társult Hatalmak ellen a magyar kormány vagy magyar állampolgárok nevében támasztható igényről, amely közvetlenül a háborúból vagy oly cselekményekből származik, amelyek az 1939. évi szeptember hó 1-jét követő európai hadiállapotból folynak, tekintet nélkül arra, hogy az illető Szövetséges vagy Társult Hatalom abban az időben Magyarországgal háborúban állott-e vagy sem, ideértve a következőket:

a) Igények oly veszteségek vagy károk fejében, amelyek a Szövetséges vagy Társult Hatalmak haderejének vagy hatóságainak cselekményei következtében keletkeztek.

b) Igények, amelyek a Szövetséges vagy Társult Hatalmak magyar területen levő haderejének vagy hatóságainak jelenlétéből, műveleteiből vagy cselekményeiből származnak.

c) Igények a Szövetséges vagy Társult Hatalmak zsákmánybíróságainak határozataiból vagy rendelkezéseiből kifolyólag; Magyarország az ilyen zsákmánybíróságoknak 1939. évi szeptember hó 1-jén vagy azután a magyar hajókra, magyar javakra vagy költségek fizetésére vonatkozó határozatait és rendelkezéseit érvényeseknek és kötelezőknek ismeri el.

d) Igények, amelyek a hadviselői jogok gyakorlásából vagy szándékolt gyakorlásából folynak.

2. E cikk rendelkezései teljesen és véglegesen kizárnak az azokban körülírt minden természetű igényt, amelyeket ezentúl megszünteknek kell tekinteni, bárkik legyenek is az érdekelt felek. A magyar kormány hozzájárul ahhoz, hogy magyar pénznemben méltányos kárpótlást nyújtson azoknak a személyeknek, akik igénybevétel következtében anyagot vagy szolgáltatásokat bocsátottak a Szövetséges vagy Társult Hatalmak Magyarországon lévő haderőinek rendelkezésére és kielégíti a Szövetséges vagy Társult Hatalmak haderőivel szemben magyar területen felmerült, nem hadviselésből származó károk megtérítésére irányuló igényeket.

3. Magyarország hasonlóképpen lemond minden olyan, a jelen Cikk 1. bekezdése alá tartozó igényről, amely a magyar kormány vagy magyar állampolgárok nevében bármely olyan Egyesült Nemzet ellen emelhető volna, amelynek Magyarországgal szemben fennállott diplomáciai kapcsolatai a háború alatt megszakadtak és amely a Szövetséges és Társult Hatalmakkal együttműködve a cselekvés terére lépett.

4. A magyar kormány teljes felelősséget vállal a szövetséges katonai hatóságok által Magyarországon kibocsátott szövetséges katonai fizetőeszközökért, ideértve minden olyan fizetőeszközt, amely a jelen Szerződés életbelépésének napján forgalomban van.

5. Az igényekről Magyarország részéről e Cikk 1. bekezdése értelmében való lemondás magában foglal minden oly cselekményből folyó igényt, amelyet valamely Szövetséges és Társult Hatalom a magyar hajókra vonatkozólag 1939. évi szeptember hó 1. és a jelen Szerződés életbelépése közötti időben foganatosított, azonkívül pedig mindazokat az igényeket és pénzköveteléseket, amelyek jelenleg érvényben lévő hadifogoly-egyezményekből folynak.

33. Cikk

1. Amíg egyes Egyesült Nemzetek és Magyarország között kereskedelmi szerződések vagy egyezmények nem kötöttek, a jelen Szerződés életbelépését követő 18 hónapon át a magyar kormány a következő elbánást biztosítja az Egyesült Nemzetek mindegyikének, amely Magyarországnak hasonló kérdésekben a viszonyosság alapján ténylegesen hasonló elbánást biztosít:

a) Minden behozatali és kiviteli vámnál és illetéknél, a behozott árucikkek belső megadóztatásánál és mindennemű idetartozó szabályozásnál az Egyesült Nemzeteket feltétel nélkül megilleti a legtöbb kedvezményben részesített nemzetnek kijáró elbánás.

b) Egyéb vonatkozásokban Magyarország nem tehet önkényes megkülönböztetést az Egyesült Nemzetek valamelyikének területéről származó vagy odairányított árucikkek hátrányára, a többi Egyesült Nemzetek bármelyikének vagy bármely más külföldi országnak területéről származó vagy odairányított hasonló árucikkekkel összehasonlítva.

c) Az Egyesült Nemzetek állampolgárai számára, ideértve a jogi személyeket is, a saját állampolgároknak és a legtöbb kedvezményben részesített nemzet állampolgárainak kijáró elbánás biztosítandó minden Magyarországon belül űzhető kereskedelmi, ipari, hajózási vagy bármely más üzleti tevékenység tekintetében. Ezek a rendelkezések nem nyerne alkalmazást a kereskedelmi repülésre.

d) Magyarország nem engedélyezhet egy országnak sem akár kizárólagos, akár megkülönböztető jogokat kereskedelmi repülőgépeknek a nemzetközi forgalomban való működése tekintetében; minden Egyesült Nemzetnek egyenlő lehetőséget nyújt arra, hogy magyar területen nemzetközi kereskedelmi repülési jogokat szerezzen, ideértve az üzemanyagfelvétel és a javítás céljából szükséges leszállás jogát, továbbá kereskedelmi repülőgépeknek a nemzetközi forgalomban való működése tekintetében minden Egyesült Nemzetnek a viszonyos és megkülönböztetés nélküli elbánás alapján engedélyezni fogja a jogot

arra, hogy magyar területen leszállás nélkül átrepüljön. Ezek a rendelkezések nem érintik Magyarországnak nemzeti védelmére vonatkozó érdekeit.

2. Magyarország fenti kötelezettségvállalásai úgy értelmezendők, hogy megengednek olyan kivételeket, amilyeneket Magyarország által a háború előtt kötött kereskedelmi szerződések szokásszerűen tartalmaztak; az egyes Egyesült Nemzetek részéről biztosított viszonyosságra vonatkozó rendelkezések pedig úgy értelmezendők, hogy megengednek olyan kivételeket, amilyeneket az illető Hatalom által kötött kereskedelmi szerződések szokásszerűen tartalmaztak.

34. Cikk

Magyarország a területén átmenő vasúti forgalmat ésszerű díjtételek mellett, a lehetőséghez képest, meg fogja könnyíteni és a szomszédos államokkal tárgyalni fog minden, ennek a célnak eléréséhez szükséges kölcsönös egyezmény megkötése érdekében.

35. Cikk

1. Minden vitás kérdést, amely a jelen Szerződés 24., 25. és 26. Cikkeivel, valamint a IV., V. és VI. számú Mellékletekkel kapcsolatban felmerülhet, Egyeztető Bizottság elé kell vinni, amely Bizottság egyenlő számban az érdekelt Egyesült Nemzet kormányának és a magyar kormánynak képviselőiből áll. Ha a vitás kérdésnek az Egyeztető Bizottság elé való vitelétől számított három hónapon belül nem jön létre megegyezés, bármely kormány kívánhatja a Bizottságnak harmadik taggal való kiegészítését; ha nem jön létre megegyezés a két kormány között e tag kijelölésére vonatkozólag, bármelyik Fél részéről az Egyesült Nemzetek Főtitkára kérhető fel a kijelölés megtételére.

2. A Bizottság tagjainak szótöbbségével hozott határozatot a Bizottság határozatának kell tekinteni s azt a feleknek végleges és kötelező határozatként el kell fogadniok.

36. Cikk

A jelen Szerződés 24., 26. és 33. Cikkei, valamint VI. számú Melléklete alkalmazást nyernek a Szövetséges és Társult Hatalmakra és Franciaországra, azonkívül mindazokra az Egyesült Nemzetekre, amelyeknek Magyarországgal szemben fennálló diplomáciai kapcsolatai a háború alatt megszakadtak.

37. Cikk

A IV., V. és VI. számú Mellékletek rendelkezései, úgy mint a többi Mellékletekéi is, a jelen Szerződés szerves kiegészítő részeinek tekintendők s ugyanolyan erővel és hatállyal bírnak.

VII. RÉSZ

A Dunára vonatkozó rendelkezések

38. Cikk

A Duna-folyamon a hajózás szabad és a kikötői és hajózási terhek, valamint a kereskedelmi hajózás feltételei tekintetében a teljes egyenlőség alapján nyitva lesz az összes államok állampolgárai, kereskedelmi hajói és áruai számára. Ez a rendelkezés nem nyer alkalmazást ugyanazon állam kikötői között való forgalomra.

VIII. RÉSZ

Záró rendelkezések

39. Cikk

1. A jelen Szerződés életbelépését követő időszakban, amely azonban nem haladhat meg 18 hónapot, a Szovjetunió, az Egyesült Királyság és az Egyesült Államok budapesti diplomáciai képviselőinek vezetői fogják, egymással egyetértésben eljárva, képviselni a Szövetséges és Társult Hatalmakat a magyar kormánnyal szemben minden olyan kérdésben, amely a jelen Szerződés végrehajtására és értelmezésére vonatkozik.

2. A három képviselő vezetői a magyar kormánynak meg fognak adni minden olyan irányítást, technikai tanácsot és felvilágosítást, amely a jelen Szerződés betű és értelem szerinti gyors és hatékony végrehajtásának biztosítása céljából szükséges lehet.

3. A magyar kormány az említett három képviselő vezetőinek meg fog adni minden szükséges tájékoztatást és támogatást, amelyre a jelen Szerződés értelmében rájuk háruló feladatok teljesítése során szükségük lehet.

40. Cikk

1. Kivéve az olyan eseteket, amidőn a jelen Szerződés valamelyik cikke valamilyen más, különlegesen meghatározott eljárásmodot ír elő, a jelen Szerződés értelmezésére vagy végrehajtására vonatkozó minden vitás kérdést, amely közvetlen diplomáciai tárgyalás útján nem nyert megoldást, a 39. Cikk értelmében eljáró három képviselővezető elé kell terjeszteni; ilyenkor azonban a képviselővezetőket nem köti az említett Cikkben megszabott időhatár. Amennyiben az ilyen vitás kérdést a képviselővezetők két hónap alatt nem döntenek el, hacsak a vitában álló felek kölcsönösen más rendezési módban nem állapodnak meg, az érdekelt felek bármelyikének kívánságára bizottság elé kell terjeszteni, amely Bizottság mindkét fél egy-egy képviselőjéből és a két fél közös megegyezésével harmadik országok állampolgárai közül választandó harmadik tagból fog állni. Amennyiben a két fél a harmadik tag kijelölésére vonatkozólag egy hónapon belül nem egyeznének meg, a kijelölés megtételére bármelyik fél az Egyesült Nemzetek Főtitkárát kérheti fel.

2. A Bizottság tagjainak szótöbbségével hozott határozatot a Bizottság határozatának kell tekinteni s azt a feleknek végleges és kötelező határozatként el kell fogadniok.

41. Cikk

1. Az Egyesült Nemzeteknek jelen Szerződést alá nem író bármely oly tagja, amely Magyarországgal hadiállapotban van, csatlakozhatik a jelen Szerződéshez és a csatlakozás megtörténtével a Szerződés szempontjából Társult Hatalomnak fog tekintetni.

2. A csatlakozási okiratokat a Szocialista Szovjet Köztársaságok Uniója kormányánál kell letenni s azok a letétellel hatályossá válnak.

42. Cikk

A jelen Szerződés, amelynek orosz és angol szövege a hiteles szöveg, a Szövetséges és Társult Hatalmak által megerősítendő. Ugyancsak megerősítendő Magyarország által is. A Szerződés azonnal életbe fog lépni, amint a Szocialista Szovjet Köztársaságok Uniója, Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyság és az Egyesült Államok a megerősítő okiratokat letették. A megerősítő okiratokat a lehető legrovidebb idő alatt a Szocialista Szovjet Köztársaságok Uniója kormányánál kell letenni.

Minden olyan Szövetséges vagy Társult Hatalom tekintetében, amely megerősítő okiratát későbbi időpontban teszi le, a Szerződés a letétel napján lép életbe. A jelen Szerződést a Szocialista Szovjet Köztársaságok Uniója kormányának levéltárában kell elhelyezni, amely kormány az aláíró államok mindegyikének hitelesített másolatokat fog kiszolgáltatni.

A MELLÉKLETEK JEGYZÉKE

I. Magyar határok térképei

II. A katonai és katonai légi kiképzés meghatározása

III. A hadianyagok meghatározása és felsorolása

IV. Különleges rendelkezések bizonyos javak tekintetében

A) Ipari, irodalmi és művészeti tulajdon

B) Biztosításügy

V. Szerződések, elévülés és forgatható értékpapírok

VI. Bírói határozatok

I. SZÁMÚ MELLÉKLET (Az 1. Cikkhez)

Térképek

I. Magyar határok

I/A. A magyar-csehszlovák határ kiigazítása

II. SZÁMÚ MELLÉKLET (A 14. Cikkhez)

A katonai és a katonai, légi kiképzés meghatározása

1. Katonai kiképzés alatt a következőket kell érteni: kifejezetten a hadsereg céljaira szerkesztett vagy átalakított hadianyagok, valamint az ezekre vonatkozó kiképzési eszközök használatának tanulmányozása és gyakorlása; minden olyan felvonulás vagy mozdulat tanulmányozása és végrehajtása, amely harci erőknek csatában végzett mozdulatait tanítja vagy gyakorolja; végül a harcászatnak, hadászatnak és a vezérkari munkának szervezett tanulmányozása.

2. Katonai légi kiképzés alatt a következőket kell érteni: kifejezetten a légi haderő céljaira szerkesztett vagy átalakított hadianyagok, valamint az ezekre vonatkozó kiképzési eszközök használatának tanulmányozása és gyakorlása; minden olyan különleges mozdulat tanulmányozása és gyakorlása, ideértve a kötelékrepülést is, amelyet a légi haderő repülőfeladat teljesítése során végrehajt; végül a repülő harcászatnak, a repülő hadászatnak és a repülő vezérkari munkának szervezett tanulmányozása.

III. SZÁMÚ MELLÉKLET (A 17. Cikkhez)

A hadianyag meghatározása és felsorolása

„Hadianyag” kifejezés a jelen Szerződés során minden olyan, alább felsorolt fegyvert, löszert és segédeszközt magában foglal, amelyet kifejezetten a háborúban történő felhasználás céljára szerkesztettek vagy alakítottak át.

A Szövetséges és Társult Hatalmak fenntartják maguknak azt a jogot, hogy a felsorolást, a későbbi tudományos fejlődésnek megfelelően, időnkint módosítás vagy hozzáadás útján megváltoztassák.

I. Csoport

1. Katonai puskák, karabélyok, forgópisztolyok és pisztolyok; ezeknek a fegyvereknek csövei és egyéb, polgári használatra közvetlenül nem alkalmazható tartalékalkatrészei.

2. Géppuskák, katonai önműködő vagy ismétlő puskák és géppisztolyok; ezeknek a fegyvereknek csövei és egyéb, polgári használatra közvetlenül nem alkalmazható tartalékalkatrészei; géppuskaállványok.

3. Ágyúk, tarackok, mozsarak, különleges repülőgéppágyúk; lövegár nélküli vagy nem hátrasikló lövegek és lángszórók; fegyvereknek csövei és egyéb, polgári használatra közvetlenül át nem alakítható tartalékalkatrészei; fentiekhez tartozó mozgó lövegtalpak és szilárd állványok.

4. Rakétavető; saját meghajtású és kormányozható lövedékek vető- és irányító szerkezetei; az ezekhez tartozó állványok.

5. A fenti 1-4. alpontokban felsorolt fegyverekhez tartozó saját meghajtású és kormányozható lövedékek, röppentyűk, rakéták, lőszer és töltények, töltött vagy töltetlen állapotban és az ezek felrobbantásához vagy kezeléséhez szükséges gyutacsok, gyújtózsínok vagy szerkezetek. Polgári használatra szükséges gyutacsok nem értetnek ide.

6. Gránátok, bombák, torpedók, aknák, vízalatti bombák és gyújtóbombák vagy anyagok, töltve vagy töltetlenül; mindenféle, a felrobbantásukhoz vagy kezelésükhöz szükséges eszköz. Polgári használatra szükséges gyutacsok nem értetnek ide.

7. Szuronyok.

II. Csoport

1. Páncélos harci járművek; páncélvonatok, amelyek polgári használatra műszakilag át nem alakíthatók.

2. Az I. Csoportban felsorolt fegyverek bármelyikéhez tartozó gépvontatású és sajátmeghajtású járművek; a fenti 1. alpontban fel nem sorolt különleges típusú katonai al- vagy felvázak.

3. A hadviselés során védelmi célokra használt, három hüvelyknél vastagabb páncéllemez.

III. Csoport

1. A tűzellenőrzéshez szükséges célzó- és mérőberendezések, ideértve a tűzvezető és célmeghatározó készülékeket; irányzó műszerek; lövegirányzók; bombacélzó készülékek; gyújtóállítók; a lövegek űrmértékének meghatározásához szükséges űrméretező felszerelések és tűzellenőrző műszerek.

2. Hadi hídanyag, támadó és rohamcsónakok.

3. Leplező hadviselést szolgáló zavaró és álcázó berendezések.

4. Különleges természetű személyes hadfelszerelés, amely közvetlenül polgári használatra nem alakítható át.

IV. Csoport

1. Mindenfajta hadihajó, ideértve az átalakított hajókat és a kiszolgálásukra vagy támogatásukra szerkesztett vagy szánt egységeket, amelyeket műszaki okokból polgári használatra visszaalakítani nem lehet, továbbá fegyverek, páncélzat, lőszer, repülőgépek és minden más felszerelés, anyag, gép és berendezés, amelyet béke idején olyan hajókon, amelyek nem hadihajók, nem használnak.

2. Partraszálló egységek és mind vizen, mind szárazon használható járművek vagy bármiféle egyéb eszköz; rohamcsónakok vagy mindenféle egyéb hasonló szerkezet, valamint katapultok vagy más egyéb, repülőgépek, rakéták, saját meghajtású fegyverek vagy mindenféle személyzettel ellátott vagy anélküli,

irányított vagy nem ellenőrzött lövedékek, eszközök vagy szerkezetek elindítását vagy kidobását szolgáló berendezések.

3. Tengeralattjáró vagy félig alámerülő hajók, járművek, fegyverek, eszközök vagy egyéb szerkezetek, ideértve a különleges kikötővédelmi berendezéseket, kivéve mégis, amennyiben személy- vagy anyagmentési vagy más polgári célokra szükségesek, valamint minden olyan felszerelés, tartozék, tartalék alkatrész, kísérleti vagy kiképző szerkezet, műszer vagy berendezés, amely kifejezetten ezeknek gyártására, kipróbálására, fenntartására vagy elhelyezésére készült.

V. Csoport

1. Repülőgépek, összeállított vagy szétszerelt állapotban, akár nehezebbek a levegőnél, akár könnyebbek, ha géppuskák, rakétavetőik vagy tüzérségi felszereléssel légicsaták céljára, vagy ha bombák szállítására és vetésére lettek megszerkesztve vagy átalakítva, vagy ha az alábbi 2. alpontban említett szerkezetekkel lettek felszerelve, illetve tervezésük vagy felépítésük révén az ilyenek befogadására alkalmasak.

2. Repülőágyúállványok és keretek, bombatartók, torpedóemelőik és bomba- vagy torpedókioldó gépezetek; ágyútoronyok és lövészkosarak.

3. Különlegesen a légi úton szállított csapatoknak szerkesztett és kizárólag általuk használt felszerelések.

4. Hajón szállított, szárazföldi vagy vízi repülőik számára szolgáló katapultok vagy vetőkészülékek; légifegyverek kilövésére szolgáló berendezések.

5. Gátléggömbök.

VI. Csoport

Háborús célokra szánt vagy a polgári szükségleteket meghaladó mennyiségben gyártott fojtó, halált okozó, mérgező vagy bénító anyagok.

VII. Csoport

Hajtó, robbanó és pyrotechnikai anyagok vagy cseppfolyós gázok, amelyek az ezekben a csoportokban sorolt hadianyagok hajtására, felrobbantására, élesítésére vagy töltésére, avagy a velük kapcsolatos használatra szolgálnak, amennyiben polgári célokra nem használhatók vagy a polgári szükségletet meghaladó mértékben készülnek.

VIII. Csoport

Kifejezetten a fent felsorolt hadianyagok előállítására és karbantartására szolgáló gyári és szerszámfelszerelés, amennyiben polgári használatra műszakilag át nem alakíthatók.

IV. SZÁMÚ MELLÉKLET

Különleges rendelkezések bizonyos javak tekintetében

A. Ipari, irodalmi és művészeti tulajdon

1. a) A Szövetséges és Társult Hatalmaknak és azok állampolgárainak minden meghosszabbítási díjtól, vagy bármilyen egyéb bírságtól független és a jelen Szerződés életbelépésétől számított egyéves határidőt kell engedélyezni abból a célból, hogy azok ipari, irodalmi és művészeti tulajdonjogoknak

Magyarországon történő megszerzésére vagy fenntartására minden olyan szükséges lépést megtehesse, amelyet a hadiállapot fennállására való tekintettel megtenni nem tudtak.

b) Amennyiben Szövetséges és Társult Hatalmak vagy állampolgáraik nem korábban, mint 12 hónappal a Magyarországgal való háború kitörését megelőzően, vagy a háború alatt szabadalmat, illetőleg nem korábban mint 6 hónappal a Magyarországgal való háború kitörését megelőzően, vagy a háború alatt ipari rajzot, mintát vagy védjegyet, valamely Szövetséges vagy Társult Hatalom területén megfelelően bejelentettek, úgy jogosultak a jelen Szerződés életbelépését követő 12 hónapon belül a megfelelő jogot Magyarországon is bejegyeztetni és elsőbbségi joguk kérelmüknek az illető Szövetséges vagy Társult Hatalom területén történt előzetes előterjesztésétől számít.

c) Mindegyik Szövetséges és Társult Hatalomnak és állampolgáraiknak a jelen Szerződés életbelépésétől számított egyéves határidőt kell engedélyezni, amelyen belül jogukban áll Magyarországon eljárást indítani azok ellen a természetes vagy jogi személyek ellen, akik, állításuk szerint, a háború kitörése és a Szerződés életbelépése közötti időszakban, őket illető ipari, irodalmi vagy művészeti tulajdonjogot jogellenesen megsértettek.

2. Annak az időnek a megállapításánál, amelyen belül a szabadalmat, ipari rajzot vagy védjegyet használatba kell venni, a háború kitörésétől a jelen Szerződés életbelépését követő 18-ik hónap végéig terjedő időszakot nem szabad számításba venni.

3. A Magyarországon a háború kitörésekor érvényben volt, illetőleg a jelen Melléklet A. része által elismert vagy létrehozott és a Szövetséges és Társult Hatalmak bármelyikét vagy állampolgáraikat illető ipari, irodalmi és művészeti tulajdonjogok rendes oltalmi idejébe a háború kitörése és a jelen Szerződés életbelépése közötti időszak nem számít be. Következésképpen ezen jogok fennállásának rendes időtartama Magyarországon önműködően kiterjesztettnek tekintendő egy olyan további időszakra, amely a beszámításból a fentiek értelmében kieső időszaknak megfelel.

4. A Szövetséges és Társult Hatalmaknak és állampolgáraiknak Magyarországon fennálló jogai tekintetében hozott fenti rendelkezéseket Magyarországnak és állampolgárainak Szövetséges és Társult Hatalmak területén bírt jogaira is megfelelően alkalmazni kell. Ezek a rendelkezések mindazonáltal Magyarországot vagy állampolgárait egyik Szövetséges és Társult Hatalom területén sem jogosítják kedvezőbb elbánásra annál, amit az illető Hatalom, hasonló esetben, a többi Egyesült Nemzetnek vagy állampolgáraiknak biztosít, de másrészt Magyarország sem köteles e rendelkezések következtében valamely Szövetséges és Társult Hatalomnak vagy állampolgárainak kedvezőbb elbánást biztosítani annál, amelyet Magyarország vagy állampolgárai a fenti rendelkezésekben tárgyalt kérdések tekintetében az illető Hatalom területén élveznek.

5. A Szövetséges és Társult Hatalmak valamelyikének vagy Magyarországnak területén lévő harmadik személyek, akik a jelen Szerződés életbelépése előtt jóhiszeműen olyan ipari, irodalmi vagy művészeti tulajdonjogra vonatkozó jogot szereztek, amely a jelen Melléklet A. része szerint visszaállított vagy megállapított elsőbbségi jog alapján adott jogokkal ellentétben áll, vagy akik az ilyen jogok tárgyát jóhiszeműen előállították, közzétették, sokszorosították, használták vagy elidegenítették, engedélyt fognak nyerni arra, hogy a jogbitorlás miatti mindennemű felelősségrevonás kizárásával, az ilyen jogokat továbbra is gyakorolhassák és a jóhiszeműen megszerzett vagy megindított előállítást, közzétételt, sokszorosítást, használatot vagy elidegenítést továbbra is folytathassák, vagy újra megkezdhessék. Magyarországon ezek az engedélyek nem kizárólagos jogosítványok alakjában fognak kiadatni, amelyeknek rendelkezéseit és feltételeit az érdekelt felek közös megegyezése állapítja meg, megállapodás hiányában pedig a jelen Szerződés 35. Cikke értelmében felállított Egyeztető Bizottság fogja meghatározni. A Szövetséges és Társult Hatalmak mindegyikének területén ezzel szemben a jóhiszemű harmadik fél ugyanolyan védelemben fog részesülni, mint amilyent hasonló körülmények között az a jóhiszemű harmadik élvez, akinek jogai más Szövetséges és Társult Hatalom állampolgárainak jogaival kerültek összeütközésbe.

6. A jelen Melléklet A. részének semmiféle rendelkezése sem magyarázható oly módon, mintha Magyarországot vagy állampolgárait a Szövetséges és Társult Hatalmak bármelyikének területén olyan

találmányok tekintetében juttatná szabadalmi jogok birtokába, amelyek a jelen Szerződés harmadik Mellékletében név szerint felsorolt cikkekre vonatkoznak, és amelyeket Magyarország vagy valamelyik állampolgára Magyarországon vagy valamely másik tengelyhatalom területén, vagy valamilyen, a tengelyhatalmak által elfoglalt területen állott elő vagy jelentett be olyan időben, amikor a kérdéses terület a tengelyhatalmak haderőinek vagy hatóságainak hatalma alatt állott.

7. Magyarország a jelen Melléklet előző rendelkezéseiben meghatározott előnyöket Franciaországra, valamint azokra az Egyesült Nemzetekre is ki fogja terjeszteni, amelyek nem tartoznak a Szövetséges vagy Társult Hatalmak közé, de amelyeknek Magyarországgal szemben fennálló diplomáciai kapcsolatai a háború alatt megszakadtak és amelyek kötelezik magukat arra, hogy azokban a kedvezményekben, amelyeket Magyarország számára az előző rendelkezések biztosítanak, Magyarországot részesíteni fogják.

8. E Melléklet A. részének semmiféle rendelkezése sem értelmezhető a jelen Szerződés 26., 29. és 31. Cikkével ellentétes módon.

B. Biztosításügy

1. Előző biztosítási állományának az Egyesült Nemzetekhez tartozó biztosító vállalat részéről történő visszaszerzése csak a biztosító vállalatokkal szemben általában alkalmazott feltételekhez köthető.

2. Amennyiben az Egyesült Nemzetek valamelyikéhez tartozó biztosító vállalat üzleti tevékenységét Magyarországon újból folytatni kívánja és amennyiben kitűnik, hogy a Magyarországon való működéshez előírt biztosítékul szolgáló letétek vagy tartalékok az azokat alkotó értékpapírok elveszése vagy elértéktelenedése következtében értékükben csökkentek, a magyar kormány kötelezi magát arra, hogy a meglévő értékpapírokat 18 hónapon át olyanoknak fogadja el, mint amelyek a letétekre és tartalékokra vonatkozó törvényes előírásoknak megfelelnek.

V. SZÁMÚ MELLÉKLET

Szerződések, elévülés, forgatható értékpapírok

A. Szerződések

1. Minden olyan szerződést, amelynek teljesítéséhez olyan szerződő féllel való érintkezés lett volna szükséges, aki a jelen Melléklet D. részében foglalt meghatározás értelmében ellenséggé lett, a 2. és 3. bekezdésben foglalt kivételektől eltekintve, úgy kell tekinteni, mintha azt abban az időpontban, amikor a szerződő felek valamelyike ellenséggé lett, felbontották volna. Az ilyen felbontás azonban nem érinti a jelen Szerződés 31. Cikkében foglalt rendelkezéseket és egyik szerződő felet sem menti fel az alól a kötelezettség alól, hogy az előlegképpen vagy elszámolásra kapott összeget, amennyiben ezek tekintetében a maga részéről nem teljesített, visszafizesse.

2. A fenti 1. bekezdés rendelkezései ellenére kivételnek a felbontás hatálya alól és a jelen Szerződés 29. Cikkében foglalt jogok érintetlenül hagyásával érvényben maradnak bármely szerződésnek azok a részei, amelyek elkülöníthetők és amelyeknek teljesítéséhez olyan szerződő féllel való érintkezés, aki a jelen Melléklet D. részében foglalt meghatározás értelmében ellenséggé lett, nem volt szükséges. Ha valamely szerződés egyes rendelkezései nem különíthetők el, a szerződést úgy kell tekinteni, mint amely a maga teljességében fel lett bontva. Az előbbieket bármelyik, a szerződés vagy a szerződő felek valamelyike felett fennhatósággal bíró Szövetséges és Társult Hatalom által kibocsátott belső törvények, rendeletek vagy szabályok alkalmazásának, valamint a szerződés rendelkezéseinek fenntartásával értendő.

3. Semmiféle, ennek a Mellékletnek A. részében foglalt rendelkezés nem magyarázható úgy, mintha olyan jogszerűen és az ellenségek között kötött szerződésnek megfelelően teljesített ügyletet is

hatálytalanítana, amelynél a teljesítés valamelyik Szövetséges és Társult Hatalom kormányának engedélyével történt.

4. A fentemlített rendelkezések ellenére biztosítási és viszontbiztosítási szerződések az érdekelt Szövetséges vagy Társult Hatalom kormánya és Magyarország kormánya között kötendő külön megállapodás tárgyát fogják képezni.

B. Elévülési idő

1. Ha valamely, személyeket vagy javakat érintő jogviszonyban az Egyesült Nemzetek olyan állampolgárai és olyan magyar állampolgárok vannak érdekelve, akik a hadiállapot fennállása következtében akadályozva voltak abban, hogy bírói jogvédelmet keressenek, vagy jogaik megvédéséhez szükséges alakszerűségeknek eleget tegyenek, minden elévülési időt és eljárási, illetőleg biztosítási intézkedések megtételére kiszabott határidőt, tekintet nélkül arra, hogy ezek a határidők a háború kitörése előtt vagy után kezdődtek-e, úgy kell tekinteni, mint amelyek a háború tartamára, egyrészt magyar területen, másrészt pedig annak az Egyesült Nemzetnek területén, amely ezen bekezdés rendelkezéseinek előnyeit, viszonyossági alapon Magyarországra is kiterjeszti, nyugodtak. Ezek a határidők a jelen Szerződés életbelépésétől újból tovább folynak. Jelen bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni a kamat vagy osztalékszelvények bemutatására, valamint a sorsolás, vagy bármely egyéb körülmény következtében kifizetésre kerülő kötvények bemutatására megállapított határidők esetében is.

2. Ha annak következtében, hogy a háború miatt valamely cselekmény teljesítését elmulasztották, vagy valamilyen alakszerűségnek nem tettek eleget, valamelyik Egyesült Nemzet állampolgárának kárára magyar területen végrehajtási intézkedéseket foganatosítottak, a magyar kormány az ilyenképpen hátrányosan érintett jogokat visszaállítja. Ha az ilyen visszaállítás lehetetlen vagy méltánytalannak bizonyulna, a magyar kormány gondoskodik arról, hogy az Egyesült Nemzetek állampolgára a körülmények szerint jogosnak és méltányosnak látszó támogatást kapjon.

C. Forgatható értékpapírok

1. Ellenségek közötti viszonylatokban a háború előtt kiállított forgatható értékpapír nem tekinthető érvénytelennek csupán azért, mert kellő időben elfogadásra vagy fizetésre bemutatva nem lett, vagy mert a kibocsátók vagy forgatók az el nem fogadásról vagy a nemfizetésről értesítve nem lettek, vagy mert az értékpapírt megóvatolni elmulasztották vagy mert valamilyen alakszerűségnek a háború alatt nem tettek eleget.

2. Amennyiben az a határidő, amely alatt a forgatható értékpapír elfogadásra vagy fizetésre bemutatandó lett volna, vagy amelyben a kibocsátókat vagy forgatókat az el nem fogadásról vagy a nemfizetésről értesíteni kellett volna, vagy amely alatt az óvás eszközlendő lett volna, a háború tartama alatt járt le és amennyiben az a fél, akinek az értékpapírt bemutatnia vagy megóvatolnia, vagy az el nem fogadásról vagy a nemfizetésről értesítést adnia kellett volna, ezt a háború tartama alatt mulasztotta el, úgy a bemutatás, az el nem fogadási vagy nemfizetési értesítés vagy az óvatolás eszközlésére a jelen Szerződés életbelépésének napjától számítva legalább háromhónapos határidőt kell engedélyezni.

3. Ha valaki akár a háború előtt, akár annak tartama alatt később ellenséggé lett személynek vele szemben történt kötelezettségvállalása következtében forgatható értékpapír alapján kötelezetté vált, úgy ennek az ellenséggé lett személynek az a kötelezettsége, hogy az előbbi e kötelezettségek tekintetében kártalanítsa, a háború kitörésének ellenére fennmarad.

D. Különleges rendelkezések

1. Az ebben a Mellékletben foglaltak szempontjából a természetes vagy jogi személyeket attól az időponttól kezdve kell ellenségnek tekinteni, amikor az üzleti összeköttetés velük az ilyen személyek vagy jogügyletek tekintetében irányadó törvények, rendeletek vagy szabályok értelmében tiltott cselekménnyé vált.

2. A jelen Mellékletben foglalt rendelkezések az Amerikai Egyesült Államok jogrendszerére tekintettel, az Amerikai Egyesült Államok és Magyarország között nem alkalmazhatók.

VI. SZÁMÚ MELLÉKLET

Bírói határozatok

A magyar kormány megfelelő intézkedéseket hoz annak lehetővé tétele végett, hogy az Egyesült Nemzetek bármelyikének állampolgárai a jelen Szerződés életbelépésétől számított egy éven belül bármikor a megfelelő magyar hatóságokhoz fordulhassanak minden olyan határozat felülvizsgálása iránt, amelyet magyar bíróság 1941. évi április hó 10. és a jelen Szerződés életbelépése közötti időben olyan eljárás során hozott, amelyben az Egyesült Nemzetek állampolgára a maga ügyét akár mint felperes, akár mint alperes megfelelően előadni nem volt képes. A magyar kormány gondoskodni fog arról, hogy amennyiben az Egyesült Nemzetek valamelyikének állampolgárát ilyen határozat következtében sérelem érte volna, abba az állapotba helyeztessék vissza, amelyben a határozat hozatala előtt volt, vagy pedig olyan támogatásban részesüljön, amely az adott körülmények között jogosnak és méltányosnak látszik. Az „Egyesült Nemzetek állampolgárai” kifejezés minden olyan társulatot vagy egyesületet is magában foglal, amely az Egyesült Nemzetek valamelyikének jogszabályai szerint szerveződött meg vagy jött létre.

Ennek hiteléül az alulírott meghatalmazottak a jelen Szerződést aláírták és pecsétjükkel ellátták.

Kelt Párizs városában, orosz, angol, francia és magyar nyelven, az ezerkilencszáznegyvenhetedik év február havának tizedik napján.

(Aláírások)

3. § A békeszerződéshez tartozó térkép a jelen törvényhez van csatolva, mint annak kiegészítő része.²⁴

4. § (1) A békeszerződés végrehajtásáról a minisztérium gondoskodik. A békeszerződés végrehajtása keretében a minisztérium rendelettel megteheti a békeszerződés rendelkezései által megkívánt bármely, a törvényhozás hatáskörébe tartozó magánjogi, perjogi, büntetőjogi vagy pénzügyi vonatkozású rendelkezést és evégből a fennálló törvényektől eltérő rendelkezéseket is megállapíthat. E felhatalmazás alapján közjogi természetű rendelkezéseket kibocsátani nem lehet és a kiadandó rendelkezések nem állhatnak ellentétben az 1946. évi I. törvénycikkkel.

(2) Felhatalmaztatik a kormány, hogy egyes külállamokkal a békeszerződésben említett kérdések szabályozása céljából a békeszerződés keretében szükséghez képest megállapodásokat létesíthessen és életbeléptetésük iránt rendeleti úton tehesse meg a szükséges intézkedéseket.

(3) A jelen felhatalmazás alapján a megelőző évnegyedben kibocsátott rendeleteket minden évnegyed első ülésében a Nemzetgyűlésnek jóváhagyás végett be kell mutatni.

(4) A jelen felhatalmazás hatálya az 1948. évi december hó 31. napjáig terjed.

5. § A jelen törvény kihirdetése napján lép életbe, mégpedig a békeszerződés életbelépésének napjától kezdődő hatállyal. A békeszerződés életbelépésének napját a minisztérium rendelettel közzéteszi.²⁵

25: Lásd: 11800/1947. (X. 15.) Korm. rendelet. E szerint a békeszerződés 1947. IX. 15. napján lépett életbe